

14.09.2011

40. Jubileuszowy Góralski Karnawał Ogólnopolski Konkurs Grup Kolędniczych, Popisy Par Tanecznych, Konkurs Tańca Zbójnickiego, Kumoterki

---

autor: Bukowiańskie Centrum Kultury „Dom Ludowy”

Głównym celem Góralskiego Karnawału, odbywającego się corocznie w pierwszej połowie lutego jest kultywowanie ludowej tradycji w dziedzinie zwyczajów karnawałowych, obrzędów kolędniczych i regionalnych tańców góralskich. Pierwszy Góralski Karnawał został zorganizowany w 1973 roku z inicjatywy ówczesnego Prezesa Zarządu Domu Ludowego, znanego twórcy ludowego, tancerza, śpiewaka i poety - Józefa Koszarka, przy współudziale miejscowych działaczy kulturalnych. W ciągu czterdziestolecia swego istnienia Góralski Karnawał urósł do rangi największej tego typu imprezy folklorystycznej w Polsce.

Historia „Góralskiego Karnawału” w Bukowinie Tatrzańskiej sięga roku 1973, kiedy to z inicjatywy Józefa Koszarka znakomitego bukowiańskiego tancerza, śpiewaka i poety, a zarazem ówczesnego prezesa Domu Ludowego, po raz pierwszy zorganizowano międzyregionalny, a w latach następnych Ogólnopolski Konkurs Grup Kolędniczych.

„Góralski Karnawał” w pełni oddaje atmosferę zarówno kolędowania, jak i ludowej zabawy karnawałowej. Król Herod i jego swita, Żyd, chłop, baca, diabeł, śmierztecka, turoń, ludowa medycyna połączona z magią, słowem to wszystko, czym zabawiają widzów kolędnicy zmierza do jednego celu - złożenia życzeń świątecznych „na scynście, na zdrowie, na to Boże Narodzynie”, zakończonych gromkim śpiewem „za kolynde dziynkujemy”. Kolędowanie to przecież dobrowolna wymiana darów. Kolędnicy składają domownikom powinszowania będące darem dobrego słowa i otrzymują w zamian podarki w tym wypadku gromkie brawa publiczności. Bogate i różnorodne stroje kolędników ozdobione są słomą, łańcuszkami, sznureczkami, itp. Trwa karnawałowe szaleństwo, a Bukowina mieni się różnokolorowymi barwami. Wszak to przecież czas niesopustowyk zyniacek i kuligów!

Obok konkursu grup kolędniczych w ramach „Góralskiego Karnawału” odbywa się, trwający do późnych godzin nocnych, konkurs tańca zbójnickiego i przegląd par tanecznych. Jak najkrócej określić taniec zbójnicki? Żywioł, ogień i góralska fantazja! Żywiołowość młodych, swoboda, dostojeństwo i finezja starszych tancerzy, kolorowe stroje, temperament muzykantów, donośny, radosny śpiew. To wszystko trzeba zobaczyć!

Ostatni dzień „Góralskiego Karnawału” wypełniają imprezy plenerowe: zawody strzeleckie, zawody narciarskie w strojach regionalnych i oczywiście „Kumoterki”, w skład których oprócz wyścigu kumoterek wchodzi również zawody w skiringu, ski-skiringu i przejazd zaprzęgami paradnymi. Kumoterki to ozdobne sanie góralskie, w których jest miejsce tylko dla dwóch osób: kumoski i kumotra. Takimi saniami kumoska z kumotrym jeździli w odwiedziny do znajomych, na chrzciny i na słynne jarmaki do Miasta. W wyścigu trzeba przejechać jedno okrążenie toru - około 1000 metrów. Oczywiście o zwycięstwie decyduje czas przejazdu, ale oceniane są również stroje, wystrój uprzęży i same kumoterki.

Z imprez towarzyszących „Góralskiemu Karnawałowi” wymienić należy spektakle w wykonaniu Amatorskiego Zespołu Teatralnego im. Józefa Pitoraka z Bukowiny Tatrzańskiej, występy zespołów

regionalnych z kraju i z zagranicy, a także, organizowane przez Stowarzyszenie Twórców Ludowych, wystawy i kiermasze, na których prezentowane są prace z zakresu wszystkich dziedzin twórczości ludowej.

Przez te kilka dni rozbrzmiewa więc Bukowina tańcem, śpiewem, muzyką, a barwne korowody kolędników przypominają, że tradycja kolędowania nie zniknęła z krajobrazu polskich wsi i miasteczek.